

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22P/113/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422202372
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2023:6422202372.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Zuzan, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: V. T., D.. XX.XX.XXXX V. T. T., D.. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, deti matky S. T., D.. XX.XX.XXXX, N. Ž. D. C., R. P. G. XX, a otca-neurčený, za účasti prokurátorky Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, o nariadení ústavnej starostlivosti a o návrhu tety mal. detí O. T. na zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd nad maloletými deťmi V. T., D.. XX.XX.XXXX a T. T., D.. XX.XX.XXXX n a r i a ě u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Rimavská Sobota, ulica Cukrovarská 127/17.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého V. T., D.. XX.XX.XXXX a T. T., D.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima, na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, mesačne na každé dieťa zvlášť, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Rimavská Sobota, ulica Cukrovarská 127/17.

III. Súd konanie o návrhu O. T. na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti z a s t a v u j e.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „súd“) bol dňa 17.08.2022 doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej len „ÚPSVaR“), ktorým podáva návrh vo veci samej - nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. deťmi, a zároveň návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k maloletým deťom.

2. V návrhu ÚPSVaR uviedol:

2.1. Matkou mal. V. T., D.. XX. XX. XXXX V. O.. T. T., D.. XX. X. XXXX je p. S. T., D.. XX. X. XXXX, trvale bytom Ž.L. D. C., aktuálne bytom Ž. D. C., R. P.Ľ., obydlie bez popisného čísla (P.č.č XX) a otec je neurčený.

2.2. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom pod spisovou značkou 25P/17/2022-47 zo dňa 14. 2. 2022, súd rozhodol tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne odňal mal. V. L. O.. T. z osobnej starostlivosti matky a odovzdal ich do starostlivosti Centra pre deti a rodiny, so sídlom Ul. Cukrovarská 127/17, 979 01 Rimavská Sobota, počnúc dňom vykonateľnosti predmetného uznesenia s tým, že neodkladné opatrenie trvá až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Mal. V. L. O.. T. boli dňa 24. 2. 2022 umiestnení do Centra pre deti a rodiny Rimavská Sobota. Dôvodmi, pre ktoré boli

mal. V. L. O.. T. umiestnení v ústavnom zariadení boli tieto: mal. V. L. O.. T. vyrastali v menej podnetnom rodinnom a výchovnom prostredí. Matka sa usilovala motivovať mal. V. L. O.. T. k plneniu povinnej školskej dochádzky, avšak obe deti ju nerešpektovali. Matka pre maloletých nebola „prírodnou“ autoritou a v požiadavkách na svoje maloleté deti často ustupovala, vo svojich nárokoch nebola zásadová. Mal. V. L. O.. T. chýbal otcovský vzor. Príprava na vyučovanie u maloletých bola nedostatočná. Mal. V. L. O.. T. zanedbávali povinnú školskú dochádzku v značnom rozsahu tým, že sa školskej dochádzke i školským povinnostiam vyhýbali, odmietali chodiť do školy a mali sklony k únikom i vedeniu záhaľčivého spôsobu života. U mal. T. nedošlo k stabilizácii školskej dochádzky ani prostredníctvom zmeny školy i nástupu na internát. K čiastočným dôvodom zanedbávania povinnej školskej dochádzky u maloletých bola nedostatočná príprava detí na vyučovanie a nepravidelná spolupráca matky so školou. Maloletí nenadviazali spoluprácu so sociálnym kurátorom v súvislosti so školskou dochádzkou.

2.3. Matka detí je bez práce a prácu si nehľadá, pretože čaká na výzvu nástupu do výkonu trestu. Trestným rozkazom pod spisovou značkou 2T/48/2022-74 zo dňa 24. 5. 2022, ju súd uznal vinnou za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže, za čo ju odsúdil k trestu odňatia slobody v trvaní šesť mesiacov so zaradením na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Taktiež čaká, či jej predchádzajúci podmienený trest premenia. Tým sa jej trest predĺži. Voči trestnému rozkazu sa neodvolá. Svoje deti, by počas jej výkonu trestu dočasne dala do výchovy tety detí - p. A. T.. Matka je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 68,80 € mesačne. Dávku v hmotnej núdzi si neodrába. Mal. udržiavajú telefonický kontakt s matkou. Matka o deti prejavuje záujem a žiada si ich k sebe na pobyt. Matka svoje deti v centre nenavštevuje, avšak cez jarné a veľkonočné prázdniny si ich vzala z centra domov. Matka s odborným tímom centra spolupracuje a dodržiava dohodnuté pravidlá. Otec mal. je neznámy.

2.4. Súdom uložené výchovné opatrenie v prípade mal. V. L. O.. T. uplynie dňa 24. 8. 2022. Mal. V. V. O.. T. sa nemajú kam vrátiť. Z rodiny, príbuzných i blízkych nie je nikto, kto by bol ochotný a schopný prevziať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Mal. V. L. O.. T. sú na prostredie samostatne usporiadanej skupiny CDR navyknutí a po všetkých stránkach ich vývinu pozitívne napredujú. Z tohto hľadiska je v záujme maloletých detí, aby zotrvali v tomto zariadení, ktoré im poskytuje plnohodnotnú starostlivosť..

2.5. Mal. V. L. O.. T. sa v súčasnosti nachádzajú v Centre pre deti a rodiny Rimavská Sobota. Súdom uložené výchovné opatrenie a to nariadenie pobytu mal. V. L. O.. T. v centre plní svoj účel. Správanie mal. V. L. O.. T. v centre je bezproblémové. Obaja maloletí sú odborným tímom centra po výchovnej stránke zvládnuteľní použitím bežných výchovných prostriedkov. U mal. V. L. O.. T. došlo k výraznej zmene k pozitívnemu a to v plnení školskej dochádzky i školských povinností, zodpovednému plneniu „domáчих“ povinností, zmysluplnému tráveniu voľného času, ako aj k prístupu k zdravotnej starostlivosti.

2.6. V návrhu ÚPSVaR uviedol informácie zo šetrenia pomerov v domácnosti matky a informácie o maloletých v Centre pre deti a rodiny Rimavská Sobota.

3. Súd po začatí konania vydal neodkladné opatrenie uznesením č.k. 22P/113/2022-6 zo dňa 19.08.2022, ktorým nariadil matke, aby mal. deti T. dočasne ponechala v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Rimavská Sobota, Ul. Cukrovarská 127/17, 979 01 Rimavská Sobota s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o nariadení ústavnej starostlivosti nad mal. deťmi T. Vyživovaciu povinnosť súd matke k mal. deťom neurčil.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na dňa 25.11.2022, ktorého sa osobne zúčastnila bez predvolania teta maloletých detí O. T., kolízny opatrovník a prokurátorka okresnej prokuratúry. Matka mal. detí sa pojednávania nezúčastnila, nakoľko sa v tom čase nachádzala vo VTOS. Teta mal. detí navrhla, aby boli maloleté deti zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Ďalej uviedla, že podľa jej názoru je schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť o deti a má na to vytvorené aj vhodné bytové podmienky.

5. Zo správy od Centra pre deti a rodiny Rimavská Sobota vyplýva, že mal. V. V. O.. T. sú od prijatia do centra (24.02.2022) umiestnení v samostatnej usporiadanej skupine. Od prijatia do centra sú maloleté deti v kontakte s matkou ako i ďalšími členmi rodiny matky. Matka sa o deti zaujíma, je s nimi v telefonickom kontakte, nenavštevuje ich ale bráva si ich na krátkodobé pobyty do domáceho prostredia počas prázdnin. Mal. deti sú v kontakte so súrodencami matky prostredníctvom sociálnej siete a stretávajú sa s nimi aj cez prázdniny v domácnosti matky a to najmä, so sestrou matky, p. O. T.. Maloletí sa v prostredí CDR adaptovali, majú tam kamarátov, obaja hrajú futbal, ktorý ich veľmi baví. Mal. V. sa počas vyučovania snaží zapájať, pomoc potrebuje len minimálne. Správa sa slušne a disciplinovane, kolektív ho prijal. Mal. T. nemá problém s prípravou na vyučovanie, správanie je v poriadku, avšak nemá záujem o učenie ani o kamarátov v triede. Mal. T. je naviazaný na brata a aj v škole vyhľadáva jeho

spoločnosť. Emočne je nestabilný a pociťuje smútok za matkou, domácim prostredím a ich tetou.. Z rozhovoru so psychologičkou CDR vyplýva, že mal. V. T. aj mal. T. T. sú naklonení možnosti, že by boli zverení do starostlivosti ich tety pani O. T..

6. Pojednávanie dňa 13.01.2023, ktorého sa osobne zúčastnila teta maloletých detí O. T., kolízny opatrovník a prokurátor. Matka mal. detí sa pojednávania nezúčastnila, nakoľko sa v tom čase nachádzala vo VTOS. Teta mal. detí zobrala návrh na zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti späť zo zdravotných dôvodov. Uviedla, že si myslela, že sa jej zdravotný stav zlepší, ale naopak sa stále zhoršuje. Z uvedených dôvodov nie je schopná sa o mal. deti starať.

7. Podľa § 29 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

8. Súd konanie o návrhu O. T. na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti zastavil.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom sestry matky p. Michaely Fízikovej a kolíznej opatrovníčky, prokurátorky Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom a oboznámením listinných dôkazov a pripojeného spisu tunajšieho súdu vo veciach starostlivosti súdu o mal. deti sp. zn. 25P/17/2022, pričom bol zistený skutkový stav ako je uvedené v bodoch 1. - 6. tohto odôvodnenia.

10. Súd na zistený skutkový stav aplikoval najmä tieto právne predpisy:

10.1. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

10.2. Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10.3. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10.4. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Po vykonanom dokazovaní má súd za preukázané, že matkou maloletých detí je S. T.. Otec detí je neurčený. Mal. deti bývali s matkou v záhradkárskej oblasti G. S. Ž. D. C.. Vyrastali v málo podnetnom prostredí, matka nedokázala zabezpečiť ich riadnu výchovu a deti ju nerešpektovali. Mal. V. je od 15.3.2017 a mal. T. je od 22.1.2019 vedený v starostlivosti sociálneho kurátora úradu ako dieťa, ktoré zanedbáva povinnú školskú dochádzku v značnom rozsahu. Do CDR Rimavská Sobota boli mal. deti

umiestnené na základe uznesenia Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 25P/17/2022-68 zo dňa 11.05.2022, a to na obdobie od 24.02.2022 do 24.08.2022. Neodkladným opatrením tunajšieho súdu zo dňa 14.2.2022, č.k. 25P/17/2022-47 boli maloleté deti T. dočasne odňaté zo starostlivosti matky a odovzdané do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Rimavská Sobota. Dňa 24.2.2022 boli maloleté deti umiestnené do Centra pre deti a rodiny Rimavská Sobota. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 25P/17/2022-68 zo dňa 11.5.2022 boli maloletí dočasne odňatí z osobnej starostlivosti matky a za účelom odbornej pomoci im bolo nariadené výchovné opatrenie, a to pobyt v Centre pre deti a rodiny Rimavská Sobota na dobu 6 mesiacov, s účinnosťou od 24.2.2022 do 24.8.2022.

12. Matka nemá vytvorené podmienky na to aby sa deti mohli vrátiť do prirodzeného prostredia. V súčasnosti sa nachádza vo VTOS na základe rozhodnutia Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 2T/48/2022-74 zo dňa 24.05.2022, ktorým bola uznaná za vinnú za prečin ohrozenia mravnej výchovy mládeže, za čo bola odsúdená k trestu odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov. Nikto z rodiny, príbuzných a blízkych nie je ochotný a schopný prevziať osobnú starostlivosť o mal. deti. Ich doterajší pobyt v CDR má pozitívny vplyv na ich vývin vo všetkých oblastiach. Mal. V., ako i mal. T. sú na prostredie centra zvyknutí, sú v ňom spokojný, zlepšili sa ich návyky, sociálne zručnosti, ako aj samotná školská dochádzka a s ňou spojený študijný prospech. Súd preto považoval podaný návrh za dôvodný. Je v záujme maloletých detí, aby im bola poskytovaná adekvátna starostlivosť zodpovedajúca individuálnym potrebám každého z nich, nakoľko matka túto starostlivosť zabezpečiť nedokáže. V Centre pre deti a rodiny Rimavská Sobota majú deti zabezpečenú riadnu starostlivosť, profesionálny a individuálny prístup a pravidelný režim, čo je určite na prospech mal. detí.

13. Matka má voči svojim mal. deťom zákonnú vyživovaciu povinnosť. Súd určil výšku vyživovacej povinnosti matke podľa kritérií uvedených v § 62 a 75 Zákona o rodine. Matke vzhľadom na jej sociálne pomery a nízky príjem (t.č. je matka vo VTOS) súd určil vyživovaciu povinnosť v minimálnej výške, t.j. 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa zvlášť, ktoré je povinná poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Rimavská Sobota, ulica Cukrovarská 127/17.

14. O náhrade trov konania, súd rozhodol podľa cit. § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 Civilného mimosporového poriadku).